

Proračun grada Belišća

Crnogaj, Dorotea

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:145:460732>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-05**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

vaSveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski studij *Financijski menadžment*

Dorotea Crnogaj
PRORAČUN GRADA BELIŠĆA

Završni rad

Osijek, 2020

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski studij *Financijski menadžment*

Dorotea Crnogaj
PRORAČUN GRADA BELIŠĆA

Završni rad

Kolegij: Lokalne financije

JMBAG: 00102221022

e-mail: dcrnogaj@efos.hr

Mentor: Izv.prof.dr.sc. Domagoj Karačić

Osijek, 2020

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Economics in Osijek
Undergraduate Study Financial management

Dorotea Crnogaj

BUDGET OF THE CITY OF BELIŠĆE

Final paper

Osijek, 2020

IZJAVA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI,
PRAVU PRIJENOSA INTELKTUALNOG VLASNIŠTVA,
SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA
I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Dorotea Crnogaj

JMBAG: 0010222102

OIB: 95803434670

e-mail za kontakt: dorotea55575@hotmail.com

Naziv studija: Financijski menadžment

Naslov rada: Proračun grada Belišća

Mentor/mentorica rada: Izv.prof.dr.sc. Domagoj Karačić

U Osijeku, 08.09.2020 godine

Potpis

Proračun grada Belišća

SAŽETAK

Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primitci te rashodi i izdatci za određeno razdoblje, najčešće od jedne godine. Sastoji se od općeg, posebnog dijela i plana razvojnih programa. Postoje tri razine proračuna opće države, a to su državni proračun, proračun izvan proračunskih korisnika i javna poduzeća te proračun lokalnih jedinica. U ovom završnom radu analiziran je proračun lokalnih jedinica na primjeru Grada Belišća. Belišće je malen grad u Osječko-baranjskoj županiji koji je od svojih početaka bio poznat po papirnoj industriji, zahvaljujući tvrtki Kombinat. No nakon raspada Kombinata, velik broj ljudi je ostao nezaposlen te je došlo do općeg pada gospodarstva. Danas se Belišće polako oporavlja, a putem proračuna je analiziran progres u razdoblju od pet godina. S obzirom da su Belišće i Valpovo susjedni gradovi sličnog razvojnog napretka, napravljena je usporedba općih karakteristika gradova i proračuna. Podatci proračuna pretvoreni su u usporedive u odnosu na broj stanovnika, te je nadalje na temelju tih podataka napravljena simulacija zajedničkog proračuna, s posebnim naglaskom na simulaciju zajedničke uprave. Na temelju simulacije doveden je zaključak.

Ključne riječi: proračun, Kombinat, Belišće, prihodi, primitci, rashodi, izdatci

Budget of the city of Belišće

ABSTRACT

The budget is an act that estimates revenues, receipts and expenditures, expenses for a certain period, usually one year. It consists of a general part, a special part and a plan of development programs. There are three levels of the general government budget, namely the state budget, the budget outside the budget users and public enterprises, and the budget of local units. In this final paper, the budget of local units is analyzed on the example of the City of Belišće. Belišće is a small town in Osijek-Baranja County that has been known for its paper industry since its beginnings, thanks to the company Kombinat. However, after the collapse of Kombinat, a large number of people remained unemployed and there was a general decline in the economy. Today, Belišće is slowly recovering, and through the budget a progress over a five-year period was analyzed. Given that Belišće and Valpovo are neighboring cities of similar development progress, they are compared with the general characteristics of cities and budgets. Budget data were compared in relation to the number of inhabitants, and then the simulations of the joint budget were continued on this data, with special emphasis on the simulation of the joint administration. Based on the simulation, a conclusion was drawn.

Key words: budget, Kombinat, Belišće, revenues, receipts, expenditures, expenses

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Proračun	2
2.1. Proračunska klasifikacija	4
3. Osnovne informacije o gradu Belišću	6
4. Analiza proračuna grada Belišća	11
4.1. Prihodi i primitci grada Belišća od 2014. do 2018. godine	11
4.2. Rashodi i izdatci grada Belišća od 2014. do 2018. godine	14
5. Simulacija spajanja susjednih gradova Belišće i Valpovo	18
5.1. Simulacija jedinstvenog proračuna Valpova i Belišća	20
5.2. Simulacija troškova jedinstvene uprave Valpova i Belišća	24
6. Zaključak	26
Literatura	27
Popis slika:	29
Popis grafikona:	30
Popis tablica:	31

1. Uvod

Tema ovog rada je proračun Grada Belišća. Proračun, kao plan prihoda i primitaka te rashoda i izdataka, predstavlja vrlo važan dokument za praćenje financijskog poslovanja države, županija, gradova i općina. U ovom radu proračun je analiziran na primjeru Grada Belišća. Grad Belišće je jedan od manjih gradova Osječko-baranjske županije, koji je prošao visoko razvijeno gospodarstvo pa nakon toga nagli pad, a sada se polako oporavlja. Analizirane su pojedine stavke proračuna te kako su one varirale u razdoblju od pet godina. S obzirom da Belišće graniči s gradom Valpovo te da su sličnog obujma, pogodni su za usporedbu. Na temelju usporedbe napravljena je simulacija zajedničkog proračuna.

Cilj ovog rada jest utvrditi razloge varijacija i uspostaviti trend kretanja prihoda i primitaka kao i rashoda i izdataka na primjeru Grada Belišća.

Rad se sastoji od četiri dijela.

Prvi dio predstavlja teorijsku podlogu proračuna. U ovom dijelu je objašnjen sam pojam proračuna te su opisani dijelovi i razine proračuna. Nabrojane su proračunske klasifikacije te je objašnjena razlika.

Drugi dio rada je analiza Grada Belišća. Navedeni su osnovni geografski i demografski podatci te je predstavljen ustroj administracije.

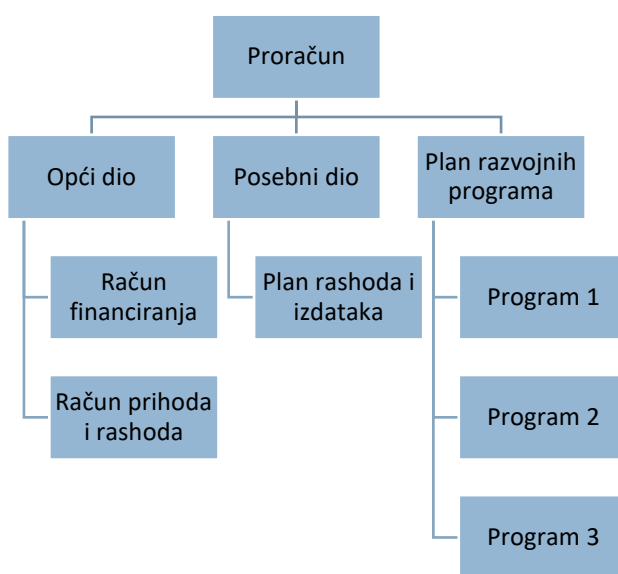
Treći dio je primjer i analiza prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračuna Grada Belišća. Prikazane su promjene stavki proračuna od 2014. do 2018. godine.

Četvrtim dijelom prikazan je odnos Belišća sa susjednim gradom Valpovom. Metodom prosjeka je izračunata simulacija zajedničkog proračuna i troškova zajedničke uprave.

2. Proračun

Proračun je glavni instrument fiskalne politike lokalnih jedinica čiji se prihodi usmjeravaju na financiranje planiranih rashoda u razdoblju od minimalno jedne godine. To je akt kojim se procjenjuju prihodi i primitci te rashodi i izdatci za određeno razdoblje. Uglavnom se odnosi na fiskalnu godinu koja prema kalendarskoj godini predstavlja razdoblje od 12 mjeseci. Zakon koju uređuje i regulira proračun je Zakon o proračunu, a odobrava ga Sabor Republike Hrvatske, točnije skupština lokalne jedinice u skladu s odredbama Ustava.

Svaki proračun se sastoji od tri dijela, a to su: opći dio, posebni dio te plan razvojnih programa.

Slika 1: Shema dijelova proračuna
obrada autora

Prvi dio proračuna je opći dio, koji se sastoji od Računa prihoda i rashoda te Računa financiranja. Račun prihoda i rashoda prikazuje prikupljena i potrošena sredstva u razdoblju od jedne godine. Sastoji se od svih prihoda i rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji:

- prihode poreza,
- prihode doprinosa,
- prihode pomoći iz inozemstva i od pravnih osoba u RH ,
- prihode donacija,
- prihode administrativnih i sudskih pristojbi i prihoda po posebnim propisima,

- ostale prihode ,
- prihode od prodaje nefinancijske imovine,
- rashode poslovanja,
- rashode za nabavu nefinancijske imovine.

Račun financiranja (zaduživanja) se koristi kada postoje viškovi nastali većim priljevom prihoda od rashoda ili manjkovi nastali većim odljevom sredstava u rashode od priljeva prihoda. Na njemu se prikazuju izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova te primici od financijske imovine i zaduživanja.

Posebni dio proračuna podrazumijeva plan rashoda i izdataka koji su raspoređeni po organizacijskim jedinicama i proračunskim korisnicima, koji su dalje iskazani po vrstama te raspoređeni u tekuće i razvojne programe, a oni se sastoje od aktivnosti i projekata za tekuću proračunsku godinu.

Plan razvojnih programa sastoji se od programa koji doprinose razvoju lokalne jedinice ili održavanju imovine. U programima se detaljno planiraju rashodi na nefinancijskoj imovini, kao i iskazuje plan kapitalnih pomoći i donacija iskazanih po izvorima prihoda za izvedbu programa. Programi imaju karakter dugoročnog ulaganja, izvedivi su po predviđenoj dinamici, mjerljivi su, obično su utvrđeni u srednjoročnom planu razvoja lokalne jedinice i pomažu pri postizanju većih rezultata u ostvarenju pojedinih ciljeva.

Postoje tri razine proračuna, razlikuju se:

1. Državni proračun,
2. Proračun izvanproračunskih korisnika i javna poduzeća,
3. Proračun lokalnih jedinica.

Lokalna samouprava i uprava Republike Hrvatske je podijeljena na gradove i općine te na županije. Gradovi i općine čine jedinice lokalne samouprave, a županije čine jedinice lokalne samouprave i uprave. Prema Zakonu o proračunu (zakon.hr, Članak 3., 136/12, 15/15), „jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jest općina, grad i županiju čija tijela obavljaju funkcije, izvršavaju zadaće i donose programe propisane zakonom i odlukama donesenima na temelju zakona, za što se sredstva osiguravaju u njihovu proračunu i financijskom planu proračunskih korisnika.“ Republika Hrvatska podijeljena je na 20 županija (i Grad Zagreb), 424 općina te 122 grada.

2.1. Proračunska klasifikacija

Proračunske klasifikacije su okvir kojim se iskazuju i sustavno mogu pratiti prihodi i primitci te rashodi i izdatci. „Proračunske klasifikacije su:

- organizacijska,
- lokacijska,
- programska,
- ekonomska,
- funkcijska,
- izvori financiranja.“ (Narodne novine br.87/08, članak 3.).

Organizacijska klasifikacija je prikaz povezanih i usklađenih cjelina proračuna i njegovih korisnika koji sa odgovarajućim sredstvima ostvaruju unaprijed određene ciljeve. Rashodi su prikazani prema pojedinim proračunskim korisnicima, odnosno strukturi ustroja države (ministarstvima, agencijama i slično). Organizacijska klasifikacija je uspostavljena kroz razdjele, glave i proračunske korisnike. Prema Pravilniku o proračunskim klasifikacijama, „razdjel je organizacijska razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna, a sastoji se od jedne ili više glava. Glava je organizacijska razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna, a sastoji od jednog ili više proračunskih korisnika“ (Propisi.hr, 2010, 2013, 2020). Pojedini korisnik može pripadati samo jednoj glavi razdjela. Status glave određuje upravno tijelo za financije jedinice lokalne i područne samouprave, u Republici Hrvatskoj je to Ministarstvo financija.

Programska klasifikacija sadrži rashode i izdatke koji su iskazani kroz aktivnosti i projekte, a povezani u programe putem zajedničkih ciljeva. Ona je prikaz programa i njegovih sastavnih dijelova (aktivnosti i projekata) koji su definirani u skladu s aktima planiranja, ciljevima i zadaćama proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Program je skup međusobno neovisnih, ali usko povezanih aktivnosti i projekata koje su usmjerene na ostvarenje zajedničkih ciljeva, a sastoji se od jedne ili više aktivnosti te projekata. Aktivnost i projekt su oboje dijelovi programa u kojem su planirani rashodi i izdaci za ostvarenje ciljeva, a razlika je u tome što za aktivnost nije unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja dok za projekt je.

Funkcijska klasifikacija podrazumijeva rashode proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika koji su razvrstani prema namjeni (funkciji, društveno-ekonomskim ciljevima),

primjerice javni red i sigurnost, obrana, zdravstvo i slično. Funkcijska klasifikacija ima brojčane oznake koje su preuzete iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda, a koje su razvrstane u razrede, skupine i podskupine.

Ekonomska klasifikacija prikazuje prihode i primitke prema prirodnim vrstama, te rashode i izdatke po njihovoj ekonomskoj namjeni. Oni se razvrstavaju u razrede, skupine, podskupine, odjeljke i osnovne račune, a dodatno se mogu otvoriti i analitički računi. Analitički računi ekonomske klasifikacije u većem dijelu se podudaraju s računima Računskog plana za proračunsko računovodstvo.

U lokacijskoj klasifikaciji rashodi i izdatci su razvrstani prema teritorijalno definiranim cjelinama u skladu s ustrojem Republike Hrvatske, država Europske unije i ostalih država svijeta. Brojčane oznake za županije, gradove i općine određuje Državna geodetska uprava. Nazivi lokacijske klasifikacije se preuzimaju iz Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Primjerice, za državni proračun brojčane oznake lokacijske klasifikacije se sastoje od tri brojke. Od njih je prva znamenka 9 za županije, a za gradove i općine čije se brojčane oznake sastoje od jedne ili dvije znamenke dodaje se 0 ispred broja oznake. Brojčane oznake određuje Ministarstvo financija.

Izvori financiranja se sastoje od prihoda i primitaka, a na temelju njih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i unaprijed utvrđene namjene. Prihodi i primitci se planiraju, raspoređuju i iskazuju prema svojim izvorima iz kojih potječu, a rashodi i izdaci se planiraju, provode i računovodstveno prate prema izvorima financiranja. Izvori financiranja mogu biti: opći prihodi i primitci, doprinosi, vlastiti prihodi, pomoći, donacije, prihodi za posebne namjene, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine te naknade s naslova osiguranja i namjenski primitci.

3. Osnovne informacije o gradu Belišću

Belišće je grad koji se nalazi na području Osječko-baranjske županije. Na jugozapadu-sjeveroistoku graniči s gradom Valpovom, sjeverozapadni dio graniči s Pridravskom nizinom Osijeka, na zapadu graniči s regijom Slavonske podravine, dok na sjeveru većinski graniči s riječnim tokom Drave kojim je odijeljen od južne Baranje. U svojih 68,75km² obuhvaća devet naselja (Belišće.hr, n.d.):

1. „Belišće,
2. Bistrinci,
3. Bocanjevci,
4. Gat,
5. Gorica Valpovačka,
6. Kitišanci,
7. Tiborjanci,
8. Veliškovci,
9. Vinogradci.“

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine grad Belišće kao općina je imao 10.825 stanovnika, a od toga je Belišće kao najveće naselje imalo 6.518 stanovnika.

S obzirom na pogodne uvjete, područje grada Belišća ima bogatu povijest. Najraniji tragovi ljudskog života pronađeni su već između 6. i 3. tisućljeća pr.Kr., a povijest područja grada počinje osnivanjem industrijskog poduzeća S.H. Gutmann 1884. godine. Tvornička kolonija pretvorila se u grad koji je poznat kao grad papira, a kroz godine razvoja i izgradnju brojnih infrastrukturnih objekata, Belišće postaje poznato i po kulturnim i sportskim udrugama.

Belišće je bio jedan od najvećih središta celulozno papirne industrije u jugoistočnoj Europi, a najveća tvrtka 90-ih godina 20. stoljeća, Kombinat Belišće, zapošljavala je preko 5.000 radnika. S obzirom na tadašnjih 11.000 stanovnika Belišća i prigradskih naselja, Kombinat Belišće je imao značajan utjecaj na gospodarstvo. Nakon raspada Kombinata, vidi se značajni pad u zaposlenosti stanovništva. Sve do 2012. godine grad Belišće se nije aktivno uključivao u rješavanje problema. Nedostatak infrastrukturnih i financijskih kapaciteta i ljudskih resursa te ostali problemi (privatizacija, sudstvo, inflacija) doveli su do naglog propadanja zajednice. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz 2018. godine u Belišću je po prvi puta

nakon dugog vremenskog razdoblja broj nezaposlenih pao ispod 1.000, i to čak na 860 nezaposlenih osoba. Iako je Belišće i dalje među vodećim općinama Osječko-baranjske županije prema broju nezaposlenih, gledajući posljednjih nekoliko godina vidi se značajan napredak. Vodeći problem jest zapravo nedostatak kvalificirane radne snage, čak 11% nezaposlenih nema završenu osnovnu razinu obrazovanja, a 28% ima samo osnovno školsko obrazovanje, dok 5,6% ima završenu visoku stručnu spremu. Danas grad Belišće ima aktivnu poduzetničku zonu, te je uključen u brojne aktivnosti kako bi se potaknula pro aktivnost građana te oživjelo gospodarstvo.

Samoupravni djelokrug grada Belišća se određuje Statutom. Prema članku 21 Statuta grada Belišća (Belišće.hr, 3/13, 11/14, 7/15) „Belišće je samostalno u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom.“

Prema članku 22 Statuta grada Belišća (Belišće.hr, 3/13, 11/14, 7/15): „Grad Belišće u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području,
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.“

Grad Belišće obavlja poslove samoupravnog djelokruga sukladno posebnim zakonima, a poslovi se detaljnije utvrđuju odlukama (aktima) Gradskog vijeća i Gradonačelnika u skladu sa zakonima i Statutom Grada Belišća.

Tijela Grada Belišća čine Gradonačelnik i Gradsko vijeće.

Gradsko vijeće je predstavničko tijelo građana i tijelo lokalne samouprave. Zaduženo je za donošenje odluka i akata u okviru svojih prava i dužnosti, te obavljanja i drugih poslova koji su u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom. Gradsko vijeće čini 17 članova koji su izabrani na način propisan zakonom. Vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika. Oni se biraju načelom većine glasova svih članova Gradskog vijeća. Funkcije predsjednika i potpredsjednika, kao i članova Vijeća su počasne i za njih se ne prima plaća, no imaju pravo na naknadno ukoliko dođe do posebne odluke Gradskog vijeća. Predsjednik sjednice saziva po potrebi, a mora ih sazvati minimalno jednom u tri mjeseca. Sjednica se mora sazvati na obrazloženi zahtjev koji šalje barem 1/3 članova, u roku od 15 dana od primitka zahtjeva. U slučaju da predsjednik Gradskog vijeća ne sazove sjednicu u roku, sjednicu saziva Gradonačelnik u roku od 8 dana. Gradsko vijeće također je zaduženo za osnivanje stalnih ili povremenih odbora, komisije i drugih radnih tijela kako bi pripremili prijedloge odluka i drugih akata iz svog djelokruga.

Gradonačelnik zastupa Grad i on je nositelj izvršne vlasti Grada, a mandat traje četiri godine. Dužnosti gradonačelnika podrazumijevaju donošenje odluka, rješenja, pravilnika, preporuka i drugih akata u slučajevima kada je za to ovlašten zakonskim propisima ili općim aktom Gradskog Vijeća. On snosi odgovornost za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u području njegova djelokruga. Ukoliko je Gradonačelnik spriječen u obavljanju svojih dužnosti, mijenja ga jedan od dva zamjenika. Dva puta godišnje se podnosi izvješće o radu gradonačelnika, za razdoblja srpanj-prosinac za prethodnu godinu i siječanj-lipanj tekuće godine.

Upravna tijela Grada Belišća su ustrojena za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, koji su utvrđeni zakonom i Statutom, te za obavljanje povjerljivih poslova državne uprave koji su zakonom preneseni na Grad. Ona se ustrojavaju kao upravni odjeli i službe.

Gradska uprava Grada Belišća sastoji se od:

1. Ureda Gradonačelnika,
2. Tajništva Grada,
3. Upravnog odjela za financije i proračun,

4. Upravnog odjela za komunalno stambene djelatnosti i uređenje naselja,
5. Upravnog odjela za društvene djelatnosti i
6. Upravnog odjela za prostorno planiranje i gospodarstvo.

Trenutni Gradonačelnik je Dinko Burić, dr.med., a zamjenici su Ljerka Vučković i Domagoj Varžić, dipl. oec. Neki od poslova koje obavlja Gradonačelnik jesu (Belišće.hr, n.d.): „praćenje propisa iz djelokruga rada Odsjeka, poslovi pripreme akata i programa za Gradonačelnika i Gradsko vijeće te njihova tijela, sudjelovanje u izradi financijskog plana i program rada Odsjeka, organizacija i provođenje poslova službenog protokola, obavljanje poslova odnosa s javnošću te suradnja s medijima lokalne i državne razine u cilju informiranja o djelatnostima upravnim odjelima grada,“ i slično.

Trenutna Tajnica Grada je Sanja Takač, univ. spec. admin. publ. Neki od poslova koje ona obavlja su (Belišće.hr, n.d.): „planiranje, upravljanje i koordiniranje radom i poslovima Odjela u skladu sa zakonom i drugim propisima, poslovi izrade financijskog plana i programa rada Odjela, organiziranje poslova i raspoređivanje na službenike i namještenike te praćenje izvršavanja poslova i obavljanje nadzora, zastupanje Odjela i potpisivanje akata Odjela u pravnom prometu iz djelokruga rada, poslovi pripreme akata i programa za Gradonačelnika i Gradsko vijeće te njihova tijela,“ i slični poslovi.

Pročelnica Upravnog odjela za financije i proračun je Božica Lalić, dip.oec. Ona obavlja poslove (Belišće.hr, n.d.): „praćenja izvršavanja poslova i obavljanja nadzora, organizacija poslova i raspoređivanje istih na službenike, upravljanje i koordiniranje radom Odjela u skladu sa zakonom i drugim propisima te odlučivanje u prvostupanjskom postupku, poslovi pripreme akata i programa, izrada analize troška i dobiti kod ekonomskih investicija, izrada analize učinkovitosti ili opravdanosti troškova za neprofitne investicije, financijsko praćenje investicija grada,“ i ostali poslovi vezani uz financije.

Pročelnica Upravnog odjela za komunalno stambene djelatnosti i uređenje naselja je Kata Budimir-Varžić, dipl. ing. građ. Poslovi koje ona obavlja su (Belišće.hr, n.d.): „izrada prijedloga odluka i normativnih akata iz područja komunalnog i stambenog gospodarstva i iniciranje donošenja novih akata i usuglašavanje postojećih s važećim propisima, upravljanje i koordiniranje radom Odjela u skladu sa zakonom i drugim propisima te odlučivanje o prvostupanjskom postupku, davanje mišljenja, suglasnosti ili posebnih uvjeta u postupcima izdavanja dozvola koja nadležna tijela traže od Grada, davanje prijedloga s tehničkog gledišta

za gradnju, rekonstrukciju i sanaciju komunalnih objekata i uređaja i ostalih objekata i prostora u vlasništvu Grada,“ i ostalo.

Pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti je Antonija Andrašek Barić, prof., a savjetnica je Monika Jurkin, mag.prim.educ. Njihovi poslovi obuhvaćaju (Belišće.hr, n.d.): „praćenje i analizu stanja u području društvenih djelatnosti, briga o izradi te izvršenju programa javnih potreba iz područja kulture, tehničke kulture, tjelesne kulture i sporta, zdravstva i socijalne skrbi, predškolskog odgoja i školstva, briga o izradi te izvršenju programa iz područja nacionalnih manjina, mladih i turizma, koordiniranje radom javnih ustanova kojima je osnivač Grad,“ i ostalo.

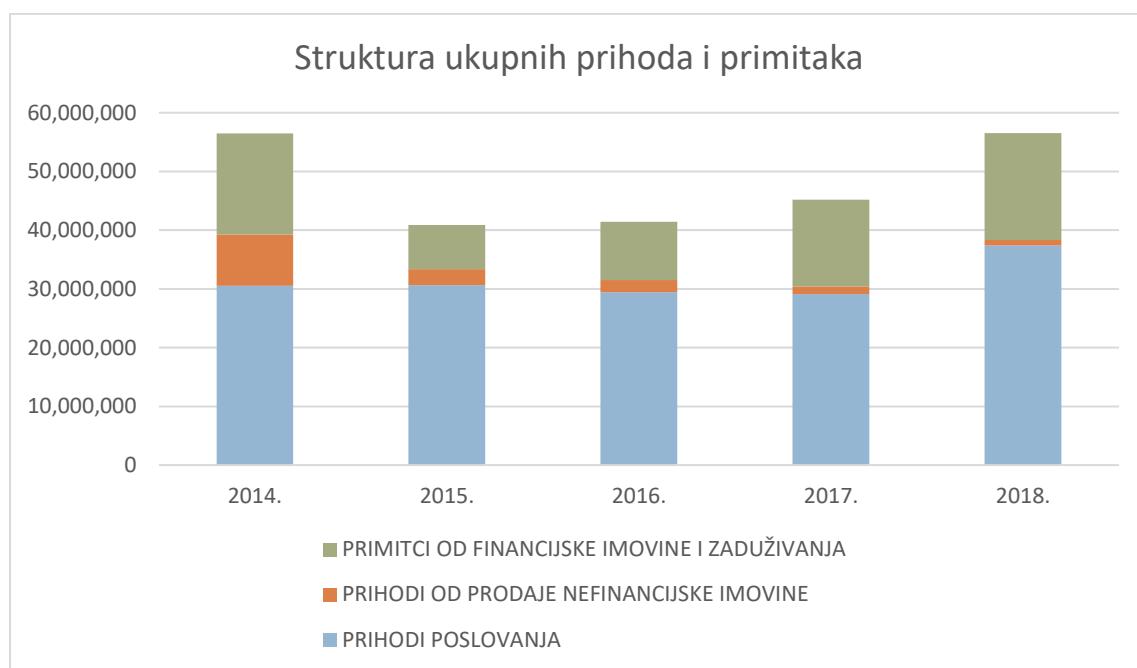
Pročelnica Upravnog odjela za prostorno planiranje i gospodarstvo jest Ljiljana Žigić, dipl.oec. Poslovi koje ona obavlja su (Belišće.hr, n.d.): „priprema stručne podloge odnosno prijedloga razvojnih programa i projekata, praćenje njihovog ostvarivanja i predlaganje mjera za poticanje, ocjenjivanje kapitalnih zahtjeva te financijskih mogućnosti za njihovu realizaciju, poslovi izrade prijedloga kapitalnih projekata po prioritetima koji se u potpunosti ili djelomično financiraju proračunskim sredstvima, praćenje ukupnog ostvarenja programa kapitalnih projekata te izrada godišnjih programa i izvješća o ostvarenju programa, obavljanje poslova praćenja natječaja i nominiranje projekata za financiranje iz europskih fondova i drugih izvora,“ te ostali poslovi.

4. Analiza proračuna grada Belišća

U nastavku su analizirani prihodi i primitci te rashodi i izdatci proračuna Grada Belišća za razdoblje od 2014. do 2018. godine, s obzirom da za 2019. godinu nisu još dostupni svi podaci na službenim stranicama Ministarstva financija.

4.1. Prihodi i primitci grada Belišća od 2014. do 2018. godine

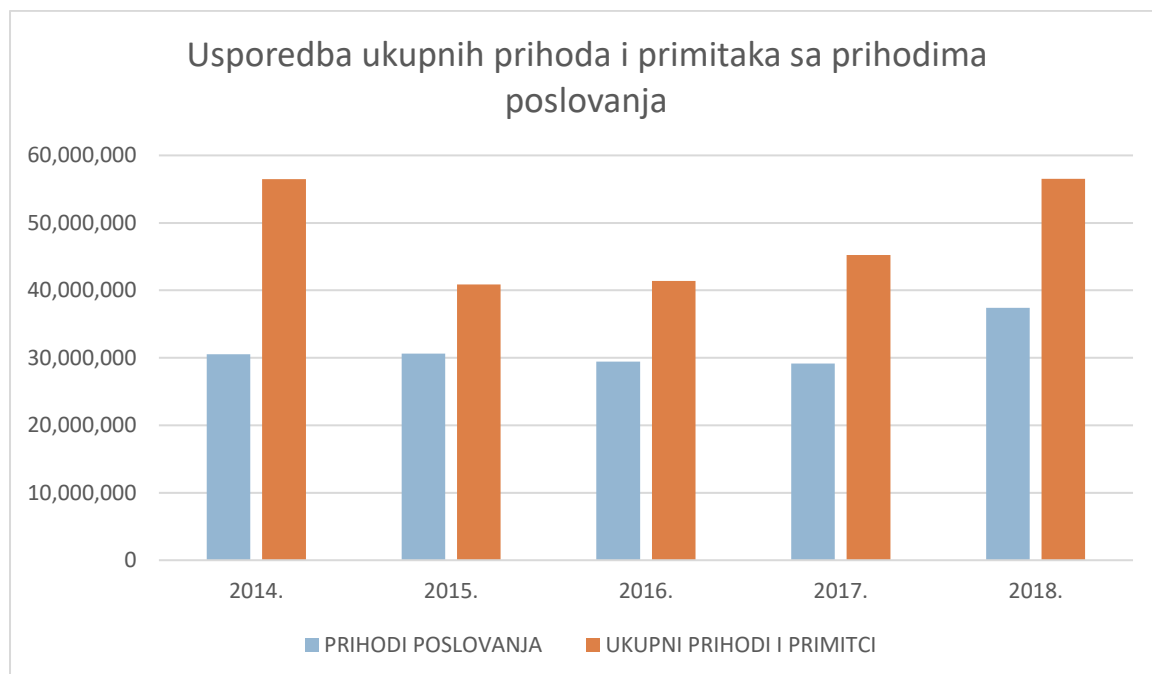
Prihodi i primitci predstavljaju stavke povećanja ekonomske koristi, odnosno pozitivne stavke proračuna. Poželjno je da su što veći, stoga je važno detaljno analizirati kako se kroz godine kreću te pronaći uzroke takvih varijacija.

Grafikon 1: Struktura ukupnih prihoda i primitaka grada Belišća od 2014. do 2018. godine
izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora

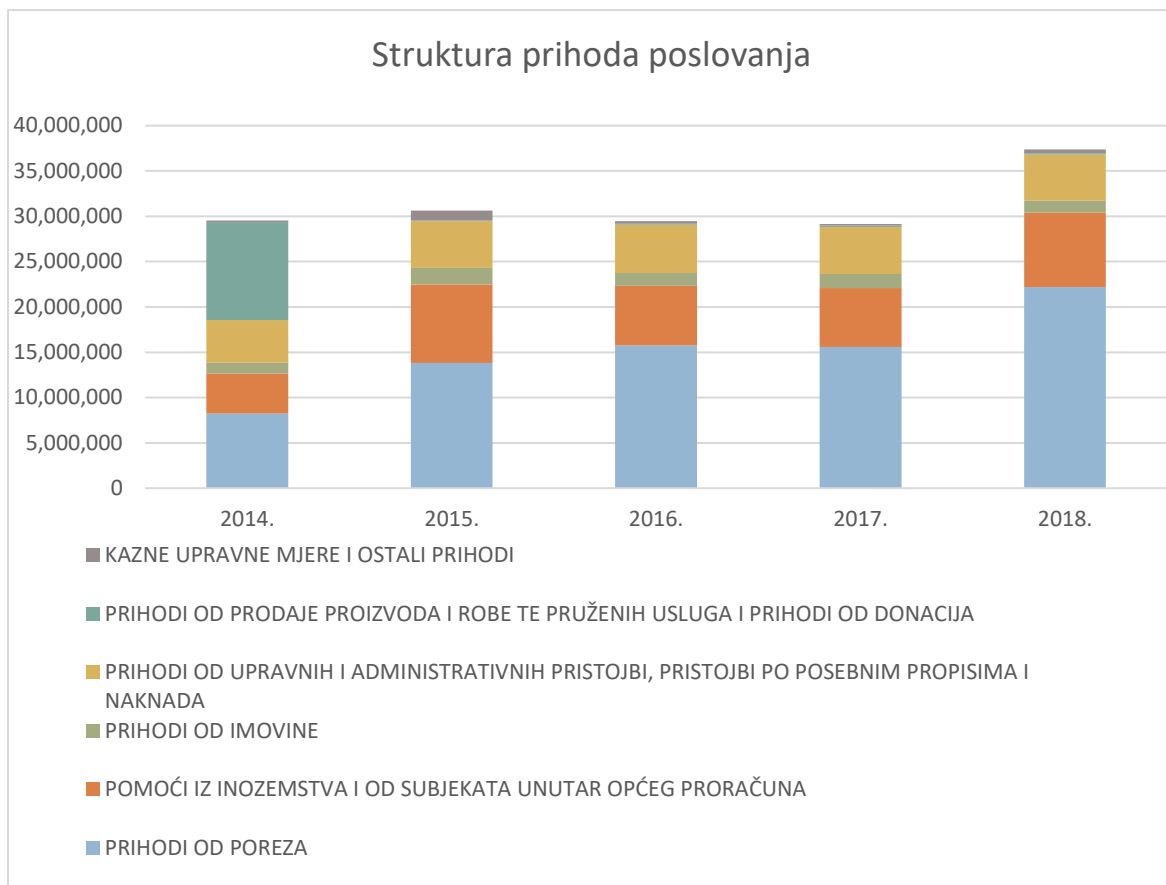
Na grafikonu br. 1 prikazana je struktura prihoda Grada Belišća od 2014. do 2018. godine. Tijekom razdoblja od 2014. godine do 2018. godine ukupni proračunski prihodi i primitci Grada Belišća iznosili su prosječno 48,11 milijuna godišnje. Ukupni prihodi i primitci 2014. godine iznosili su 56.488.031,00 kn, a 2018. godine 56.548.964,00 kn. Uspoređujući te dvije godine, došlo je do porasta od 1% u 2018. godini. No 2015. godine su ukupni primitci i prihodi doživjeli značajan pad u odnosu na 2014. godinu, za čak 27,6%. 2016. i 2017. godina su obje imale blagi porast ukupnih prihoda i primitaka u odnosu na prethodnu godinu, sve dok se 2018. godine prihodi nisu vratili na razinu identičnu 2014. godine.

U svih pet promatranih godina prihodi poslovanja čine najveći dio prihoda, zatim idu primitci od financijske imovine i zaduživanja i posljednje prihodi od prodaje nefinancijske imovine. S obzirom da su prihodi poslovanja najveći, u nastavku će biti detaljnije analizirani.

Grafikon 2: Usporedba ukupnih prihoda i primitaka s prihodima poslovanja
izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora

Grafikon br. 2 prikazuje usporedbu ukupnih prihoda i primitaka s prihodima poslovanja grada Belišća od 2014. do 2018. godine. Iako su 2015. godine ukupni primitci i prihodi doživjeli značajan pad, razina prihoda poslovanja je ostala ista. Razlog tomu jest smanjenje prihoda od prodaje nefinancijske imovine za 68,65% i primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 56,4% u odnosu na 2014. godinu. Iznos prihoda poslovanja se od 2014. do 2017. godine nije značajno mijenjao. Tek su 2018. godine imali veću promjenu, porast od čak 22% u odnosu na 2017. godinu.

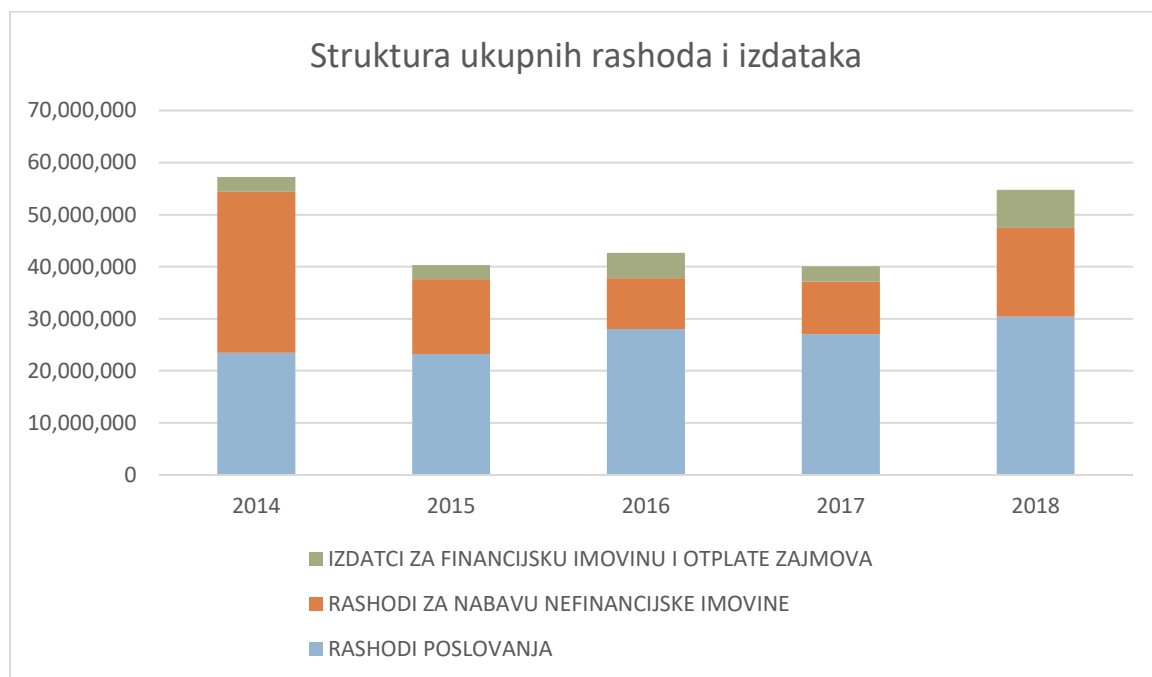

*Grafikon 3: Struktura prihoda poslovanja grada Belišća od 2014. do 2018. godine
izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora*

Grafikon br. 3 prikazuje strukturu prihoda poslovanja od 2014. godine do 2018. godine. Kao što je već ranije spomenuto, prihodi poslovanja u 2018. godini porasli za 22%. Uspoređujući 2014. i 2018. godinu, struktura poslovnih prihoda se značajno promijenila. 2014. godine prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija čine većinski dio prihoda poslovanja. Zatim su sljedeći po veličini prihodi od poreza, a nakon toga su otprilike jednake veličine prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama te pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna. S druge strane, 2018. godine najveća stavka prihoda poslovanja su prihodi od poreza, a zatim ih slijede pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna. Značajna razlika jest i što 2018. godine prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacije čine svega 0,4% u ukupnom iznosu prihoda poslovanja.

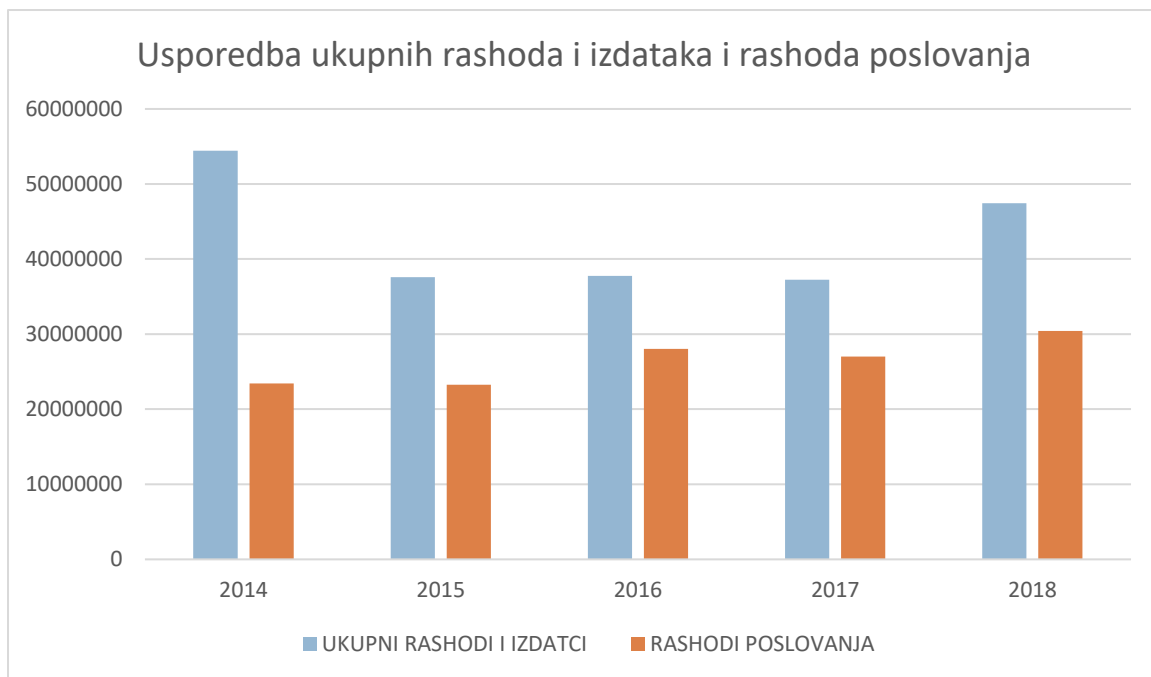
4.2. Rashodi i izdatci grada Belišća od 2014. do 2018. godine

Rashodi i izdatci predstavljaju smanjenja ekonomske koristi unutar određenog razdoblja, najčešće godine dana. Potrebno je utvrditi kako se oni kreću kroz promatrano razdoblje kako bi ih se naposljetku moglo povezati s prihodima i primitcima te utvrditi proračunski suficit ili deficit.

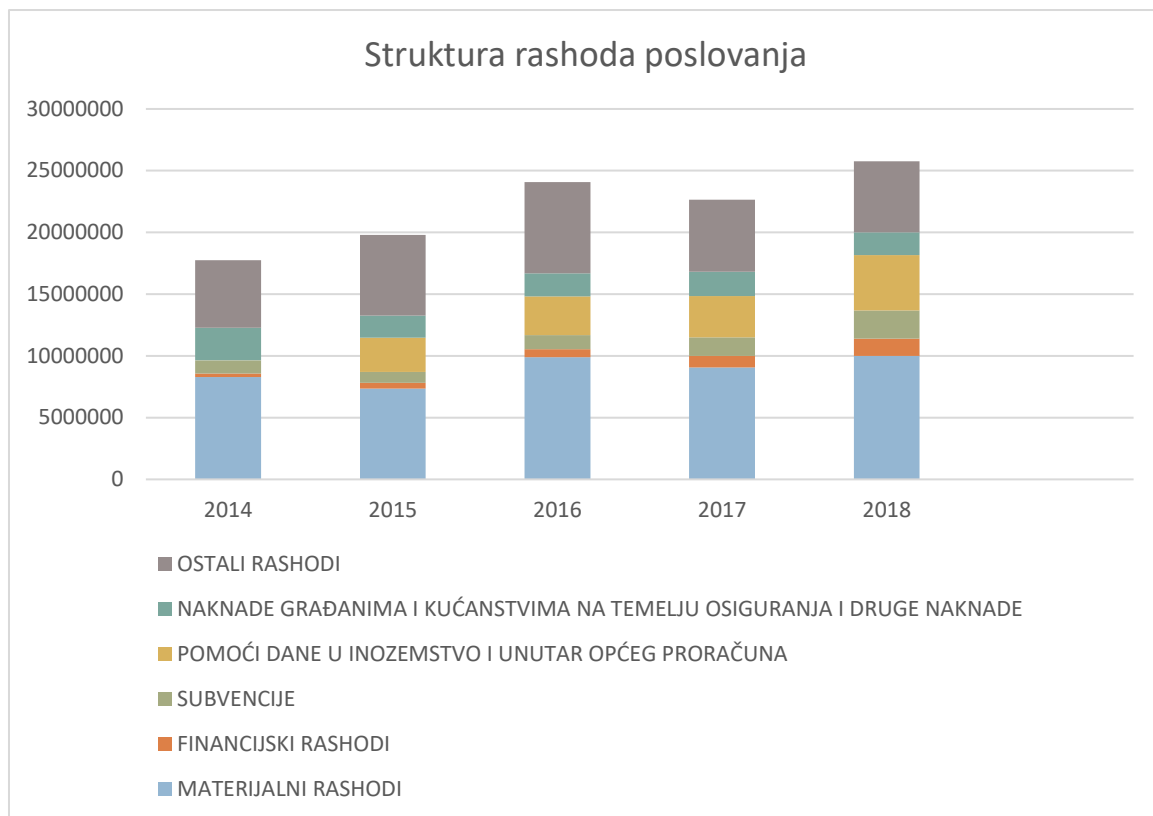
Grafikon 4: Struktura ukupnih rashoda i izdataka grada Belišća od 2014. do 2018. godine
izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora

Grafikon br. 4 prikazuje strukturu ukupnih rashoda i izdataka Grada Belišća za promatrana razdoblja. U četiri od pet promatranih godina rashodi poslovanja čine najveću stavku rashoda i izdataka, samo su u 2014. godini vodeću ulogu preuzeli rashodi za nabavu nefinancijske imovine. Najmanju stavku u svih pet godina čine izdatci za financijsku imovinu i otplatu zajmova.

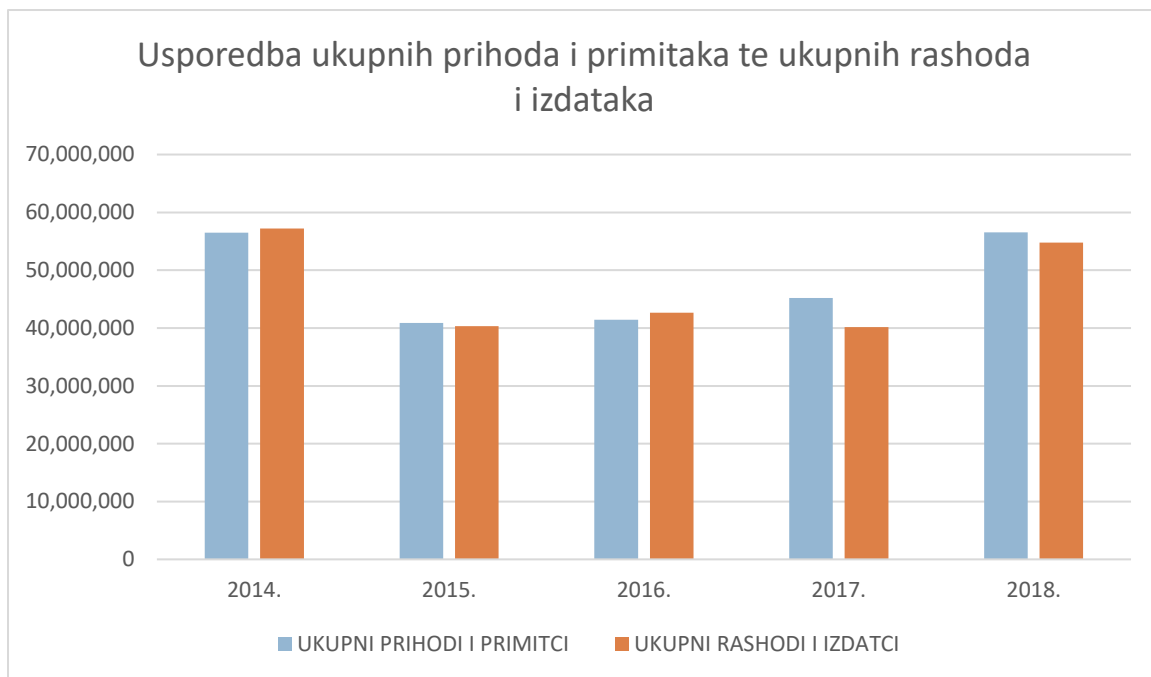
*Grafikon 5: Usporedba ukupnih rashoda i izdataka i rashoda poslovanja
izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora*

Grafikon br. 5 prikazuje odnos ukupnih rashoda i izdataka te rashoda poslovanja Grada Belišća. U razdoblju od 2014. do 2018. godine rashodi poslovanja Grada Belišća imaju stabilan rast, s manjim odstupanjima 2017. godine. Unatoč većim varijacijama ukupnih rashoda i izdataka tijekom promatranog rasta, rashodi poslovanja su zadržali svoj trend tijekom cijelih pet godina. Prosječan rast ukupnih rashoda poslovanja godišnje je 12%.

*Grafikon 6: Struktura rashoda poslovanja
izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora*

Grafikon br. 6 prikazuje strukturu rashoda poslovanja Grada Belišća u razdoblju od 2014. do 2018. godine. Struktura rashoda poslovanja Grada Belišća nije imala značajnih promjena. Svaku godinu obilježavaju materijalni rashodi kao najveći udio u strukturi rashoda poslovanja, a slijede ih ostali prihodi. Nakon njih po veličini su sljedeće pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, jedini izuzev bivši 2014. godina koja gotovo da niti nema pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna. Zatim su po veličini naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, pa subvencije i naposljetku najmanji su financijski rashodi.

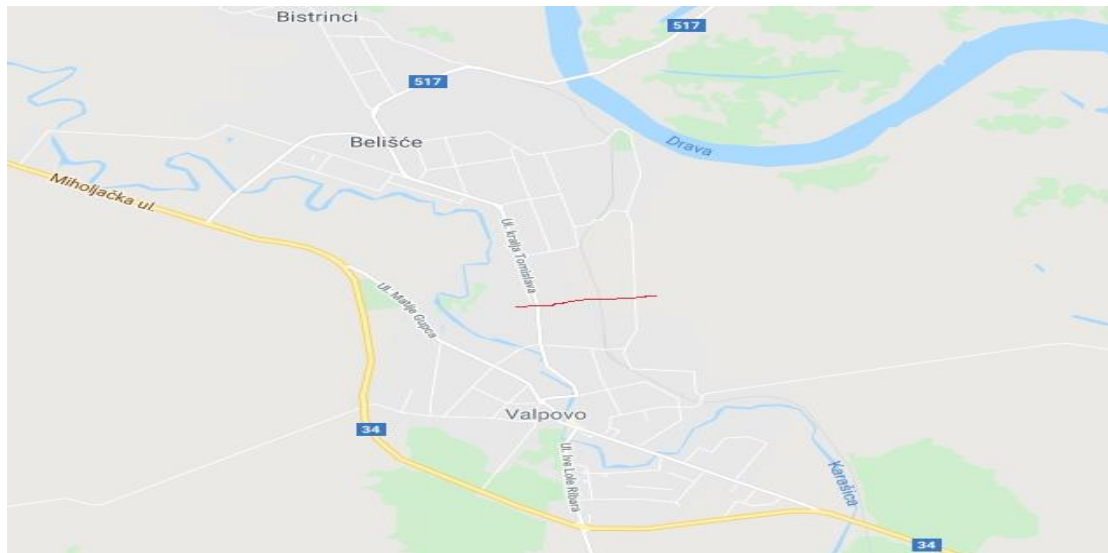
*Grafikon 7: Usporedba ukupnih prihoda i primitaka te ukupnih rashoda i izdataka
izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora*

Na grafikonu br. 7 je prikazan odnos prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u razdoblju od 2014. godine do 2018. godine. Iz grafikona se može iščitati značajan pad u prihodima i rashodima nakon 2014. godine, a 2014. i 2017. godine rashodi i izdatci su čak veći od iznosa ukupnih prihoda i primitaka.

Ukupni prihodi i rashodi kreću se proporcionalno. 2014. i 2016. godina imaju neznajno veće rashode i izdatke u odnosu na prihode i primitke, dok su 2015., 2017. te 2018. godine ponešto veći ukupni prihodi i primitci. Jedina veća razlika je u 2017. godini kada su ukupni primitci i prihodi veći od ukupnih izdataka i rashoda za 11,2%.

5. Simulacija spajanja susjednih gradova Belišće i Valpovo

Valpovo i Belišće su susjedni, granični gradovi koji se nalaze u Osječko-baranjskoj županiji. Iako ove gradove razdvaja samo znak pa su stoga u javnosti promatrani kao cjelina pod nazivom Valpovština, Belišće i Valpovo su imali različit povijesni razvoj. Dok je Belišće „mlad“ grad, Valpovo datira još od 1332. godine što je čak 552 godine prije nastanka Belišća. Kako su Belišće nastanili radnici tvornice, a Valpovčani su bili baruni i posjednici Normann Prandau feudalnog posjeda koji je uključivao i poznati dvorac, bile su jasne klasne razlike. Kako su godine prolazile, razvoj Valpova i Belišća doveo je današnjeg stanja kada su oba grada podjednako razvijena. Danas Belišće i Valpovo međusobno surađuju i nadopunjuju se, no među njima postoji i određena razina konkurentnosti koja razvija lokalantagonizam.

Slika 2: granica Belišće-Valpovo
izvor: Google karte, obrada autora

Zbog iznimne teritorijalne bliskosti, često se postavlja pitanje zašto ovi gradovi nisu sjedinjeni. Argumenti za sjedinjavanje su najčešće jednostavnost te niži troškovi, a glavna pretpostavka zašto to već nije učinjeno jest politika.

U nastavku je ukratko prikazana usporedba glavnih stavki proračuna grada Valpova i Belišća za 2018. godinu, a zatim je na temelju metode prosjeka prikazana simulacija troškova kada bi Belišće i Valpovo imali jedinstven proračun. Poseban naglasak stavljen je na jedinstvenu upravu, odnosno troškove jedinstvene uprave.

Tablica 1: Usporedba proračuna Belišća i Valpova, izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora

USPOREDBA BELIŠĆA I VALPOVA				
	BELIŠĆE		VALPOVO	
	UKUPNO	Po br. st. (10.825)	UKUPNO	Po br. st. (11.563)
PRIHODI I PRIMITCI	56.548.968	5.223,92	40.359.984	3.490,44
Prihodi poslovanja	37.393.911	3.454,40	35.550.552	3.074,51
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	957.760	88,48	609.432	52,71
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	18.197.297	1.681,04	4.200.000	363,23
RASHODI I IZDATCI	54.756.752	5.058,36	40.561.306	3.507,85
Rashodi poslovanja	30.446.551	2.812,61	26.818.824	2.319,37
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	16.995.038	1.569,98	11.039.013	954,68
Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova	7.315.163	675,77	2.703.469	233,80
RAZLIKA PRIHODA (primitaka) I RASHODA (izdataka)	1.792.216	165,56	-201.322	-17,41

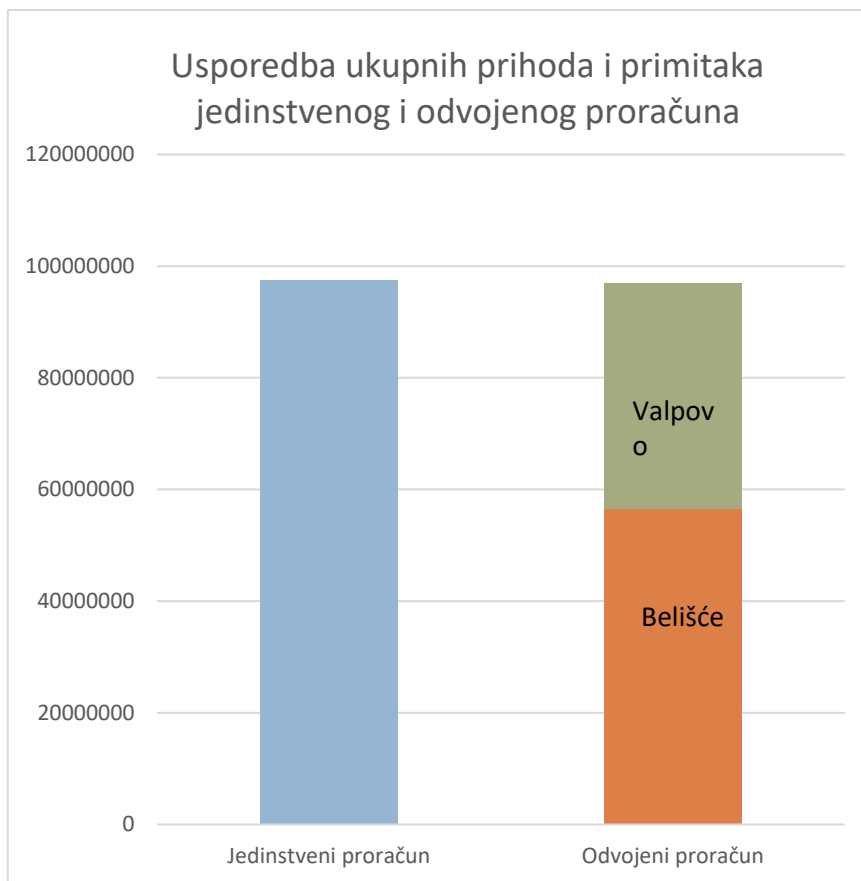
Iz tablice br. 1 može se vidjeti kako Belišće raspolaže većom količinom novca u odnosu na Valpovo. Prihodi i primitci grada Belišća su veći od onih grada Valpova za 16.188.984 kn, a rashodi i izdaci su veći za 14.195.446 kn. Detaljnijim uvidom u strukturu može se vidjeti kako je najveća razlika u primitcima i izdacima financijske imovine i zajmova. Najznačajnija razlika je u ostvarenom višku, odnosno manjku prihoda i primitaka. Belišće je 2018. godine imalo višak prihoda i primitaka od 1.792.216 kn, dok je Valpovo ostvarilo manjak prihoda i primitaka od 201.322 kn.

Kada se ukupni podatci prebace u usporedive po broju stanovnika, može se vidjeti kako Belišće i dalje generira veće prihode i primitke te rashode i izdatke. Višak prihoda i primitaka po stanovniku grada Belišća je 165,56 kn, a Valpovo ponovno ostvaruje manjak prihoda, i to 17,41 kn po stanovniku.

5.1. Simulacija jedinstvenog proračuna Valpova i Belišća

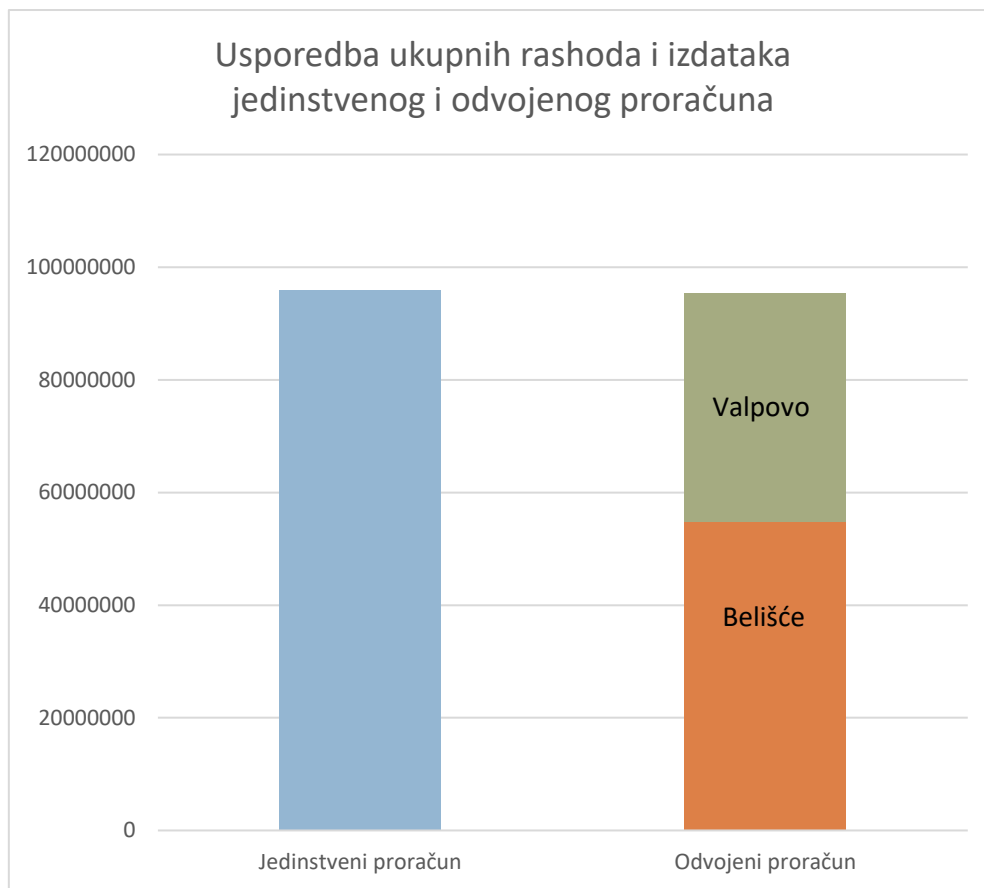
Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (2020), velikim gradovima se smatraju gradovi koji imaju više od 35.000 stanovnika, a s obzirom da bi Belišće i Valpovo skupa imali 22.388 stanovnika, ne bi prešli u kategoriju većeg grada. Kako bi se izračunao iznos prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za jedinstveni proračun Belišća i Valpova potrebno je na temelju podataka iz prethodne tablice uzeti prosjek po stanovniku za Belišće i Valpovo. Kako bi se dobili prosječni prihodi i primitci oba grada po stanovniku, prvo su zbrojeni za svaki grad te je tako dobiveno 8.714,36 kn (5.223,92 + 3.490,44), a zatim podijeljeno s 2 kako bi se dobio prosjek, te je time dobiveno 4.357,18 kn. Kako bi se dobio realan ukupan broj prihoda i primitaka, izračunati iznos pomnožen je s ukupnim brojem stanovnika Valpova i Belišća te je time dobiveno 97.548.545,84 kn. Istim postupkom je prosječan iznos rashoda i izdataka po stanovniku 4.283,61 kn, a ukupni iznos za cjelokupno stanovništvo iznosio bi 95.901.460,68 kn. Sjedinjeni proračun Valpova i Belišća ostvarivao bi višak prihoda u iznosu od 1.647.085,16 kn.

U nastavku su grafički uspoređeni stvarni podatci odvojenih gradova Valpova i Belišća sa izračunatom simulacijom jedinstvenog proračuna oba grada.

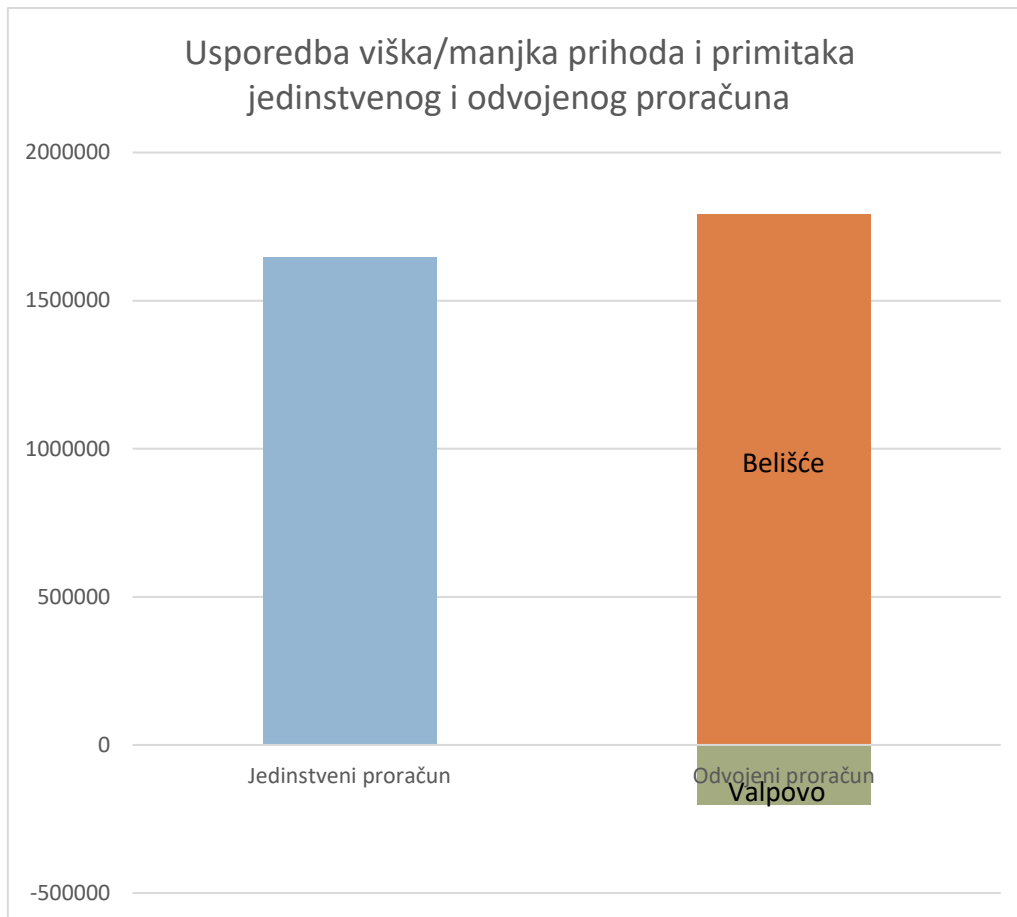
Grafikon 8: Usporedba ukupnih prihoda i primitaka jedinstvenog i odvojenog proračuna
 izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora

Na grafikonu br. 8 je prikazana usporedba prihoda i primitaka za simulirani jedinstveni proračun Belišća i Valpova na temelju podataka iz 2018. godine te stvarni, odvojeni proračun Belišća i Valpova 2018. godine. Iz grafikona se može vidjeti kako se jedinstvenim proračunom ostvaruju veći prihodi i primitci u odnosu na stvarne, odvojene proračune i to u iznosu od 639.593,84 kn.

*Grafikon 9: Usporedba ukupnih rashoda i izdataka jedinstvenog i odvojenog proračuna
izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora*

Na grafikonu br. 9 je prikazana usporedba rashoda i izdataka za simulirani jedinstveni proračun Belišća i Valpova na temelju podataka iz 2018. godine te stvarni, odvojeni proračun Belišća i Valpova 2018. godine. Iako se iz grafikona ne može uočiti, jedinstvenim proračunom se ostvaruju veći rashodi i izdatci u odnosu na stvarne, odvojene proračune, i to u iznosu od 583.402,68 kn.

Grafikon 10: Usporedba viška/manjka prihoda i primitaka jedinstvenog i odvojenog proračuna
 izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora

Na grafikonu br. 10 je prikazana usporedba viška, odnosno manjka prihoda i primitaka za simulirani jedinstveni proračun Belišća i Valpova na temelju podataka iz 2018. godine te stvarni, odvojeni proračun Belišća i Valpova 2018. godine. Iz grafikona je vidljivo kako bi višak prihoda i primitaka jedinstvenog proračuna bio manji u odnosu na višak prihoda samog Belišća, no važno je uvidjeti kako bi tada nestao manjak prihoda i primitaka grada Valpova. Kada bi se od viška prihoda i primitaka grada Belišća oduzeo manjak prihoda i primitaka grada Valpova dobio bi se iznos od 1.590.894 kn. Taj ostvareni višak prihoda i primitaka bi i dalje bio za 3,41% manji od viška prihoda i primitaka koji bi se ostvario jedinstvenim proračunom za gradove Valpovo i Belišće.

5.2. Simulacija troškova jedinstvene uprave Valpova i Belišća

Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja za 2018. godinu za Belišće iznosi 29, a za Valpovo 76 osoba.

U Belišću su ukupne naknade za rad članovima predstavničkih i izvršnih tijela i upravnih vijeća su 2018. godine iznosile 214.219 kn, a u Valpovu 316.750 kn.

Na temelju navedenih podataka napravljena je simulacija troškova uprave kada bi Belišće i Valpovo imali zajedničku upravu.

Prvenstveno je izračunata naknada za rad člana uprave po osobi za pojedini grad, pa tako za Belišće iznosi 7.386,86 kn, dok za Valpovo iznosi samo 4.167,76 kn. Uočljivo je kako iako Valpovo ima više nego dvostruko veći broj zaposlenih u upravnim tijelima, troškovi po pojedinom članu su značajno manji nego oni od Belišća. Nadalje, za simulaciju je uzet prosječan iznos naknade za rad članovima oba grada:

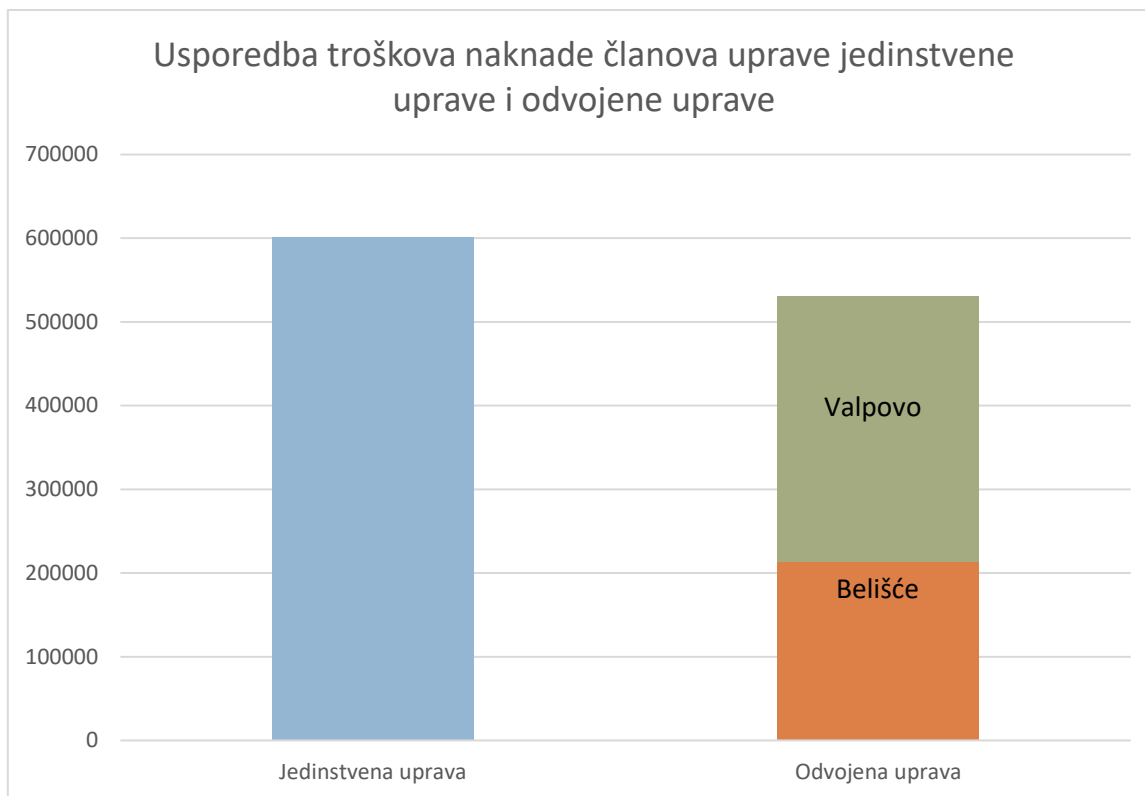
$$7.386,86 + 4.167,76 = 11.554,62 / 2 = 5.777,31 \text{ kn}$$

Kako bi se dobio potreban broj zaposlenih u upravi za oba grada, u obzir je uzet i broj stanovnika. Time jedan član uprave grada Belišća pokriva 373 stanovnika, odnosno na jednog stanovnika ima 0,00268 člana uprave. Valpovo ima na jednog člana uprave 152 stanovnika, odnosno na jednog stanovnika 0,00657 člana uprave. Kako bi se dobio prosječan broj člana uprave po jednom stanovniku za oba grada napravljen je sljedeći izračun:

$$0,00268 + 0,00657 = 0,00925 / 2 = 0,00463 \text{ člana uprave po stanovniku}$$

S obzirom da Belišće i Valpovo skupa imaju 22.388 stanovnika, kako bi se dobio ukupni potreban broj članova uprave, izračunati broj članova uprave po stanovniku je pomnožen s brojem ukupnih stanovnika oba grada. Time je dobiveno da bi za potrebe simulacije ukupan broj članova uprave za oba grada trebao iznositi 103,66, odnosno 104 osobe.

Naposljetku, kako bi se izračunao iznos naknade za rad članova uprave, broj članova uprave je pomnožen s prosječnim iznosom naknade za rad članova oba grada, te je time dobiveno 600.840,24.

Grafikon 11: Usporedba troškova naknade članova uprave jedinstvene uprave i odvojene uprave
 izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora

Na grafikonu br. 11 je prikazana usporedba troškova naknade članova uprave za simuliranu jedinstvenu upravu Belišća i Valpova na temelju podataka iz 2018. godine te stvarni trošak naknade članova uprave za odvojene gradove Belišće i Valpovo prema podacima 2018. godine. Iako se simulirani broj članova uprave od 104 osobe i stvarni zbrojeni broj članova uprave od 105 osoba (29 Belišće + 76 Valpovo) gotovo i ne razlikuje, troškovno postoji značajna razlika. Troškovi simulirane zajedničke uprave bili bi veći za 69.871,24 kn, odnosno za 13% u odnosu na zbrojene troškove naknada članova uprave odvojenih gradova Belišća i Valpova.

6. Zaključak

U ovom radu obrađena je tema proračuna lokalne samouprave na primjeru Grada Belišća. S obzirom na svoju bogatu gospodarsku povijest, Belišće danas i dalje ne dostiže „staru slavu“. No, Belišće je uspješno napravilo preokret te je uspjelo izaći iz razdoblja stagnacije i pada gospodarske aktivnosti. Danas je Belišće vrlo aktivan grad, poznat i dalje po papirnoj industriji, ali i sportu. Uvidom u proračun Grada Belišća može se uočiti da se situacija polako poboljšava, a za to su zaslužni razni izvori financiranja, kako putem inozemnih pomoći, tako i kreditiranjem. Dodatnim financijskim sredstvima pokrenuto je investiranje u zajednicu te je tako ponovno potaknuta gospodarska aktivnost. Belišće još ima dug put do potpunog oporavka, no ukoliko se nastavi trend rasta, za Belišće postoji „svijetla budućnost“.

Simulacijom zajedničkog proračuna Belišća i Valpova metodom prosjeka može se vidjeti kako bi se ostvarivali veći prihodi i primitci te rashodi i izdatci, a ujedno bi i nestao manjak prihoda koji je 2018. godine ostvarivao grad Valpovo. Dok simulacija zajedničkog proračuna Belišća i Valpova sugerira poboljšanje cjelokupne situacije, simulacija zajedničke uprave gradova ukazuje na veće troškove naknade članova uprave. Kako bi se mogla donijeti realna odluka bi li bilo isplativo sjediniti cjelokupne proračune i upravu ovih gradova, bila bi potrebna detaljnija analiza pojedinih stavki proračuna.

Literatura

1. Proračun, Raspoloživo na: <https://www.proracun.hr/Home/VodicProracun> [pristupljeno: 25.1.2020.]
2. Propisi, Raspoloživo na: <http://www.propisi.hr/print.php?id=3226> [pristupljeno: 25.1.2020.]
3. OBŽ: „Županijska skupština“, Raspoloživo na: http://www.obz.hr/hr/images/-Zupanijska_skupstina/2019/19_sjednica/16_izvjesce_o_nezaposlenosti_i_zaposljavanju_u_2018_na_podrucju_obz.pdf [pristupljeno: 25.1.2020.]
4. Uprava, Raspoloživo na: <https://uprava.gov.hr/financijski-dokumenti/1040> [pristupljeno: 25.1.2020.]
5. Proračunski pojmovnik, Raspoloživo na: <http://www.ijf.hr/proracunski/pojmovnik.pdf> [pristupljeno: 25.1.2020.]
6. Proračunski proračun, Raspoloživo na: <http://www.ijf.hr/proracunski/I-proracun.pdf> [pristupljeno: 25.1.2020.]
7. Ministarstvo financija, Raspoloživo na: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/financijski-izvjestaji-ijp-r-s/pr-ras-i-ras-func-za-razdoblje-2014-2018/208> [pristupljeno: 25.1.2020.]
8. Belišće, Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/> [pristupljeno: 25.1.2020.]
9. Polet u poduzetništvo, Raspoloživo na: <https://www.udruga-gradova.hr/inpuls/belisce-polet-u-poduzetnistvo/> [pristupljeno: 25.1.2020.]
10. Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, Raspoloživo na: https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/htm/H01_01_01/h01_01_01_zup14_0167.html [pristupljeno: 25.1.2020.]
11. Glas Slavonije: „Belišće i Valpovo: U zamci vlastitog mentaliteta i lokalpatriotizma“, Raspoloživo na: <http://www.glas-slavonije.hr/326120/11/Belisce-i-Valpovo-U-zamci-vlastitog-mentaliteta-i-lokalpatriotizma> [pristupljeno: 18.7.2020.]
12. Zakon: „Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi“, Raspoloživo na: [https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-\(regionalnoj\)-samoupravi](https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-(regionalnoj)-samoupravi) [pristupljeno: 18.08.2020.]
13. Zakon: „Zakon o proračunu“, Raspoloživo na: <https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu> [pristupljeno: 02.09.2020.]
14. Grad Belišće: „Geografski položaj“, Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/geografski-polozej/> [pristupljeno: 02.09.2020.]

15. Grad Beliše: „Statut grada Belišća“, Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/datoteke/2016/02/STATUT-GRADA-BELI%c5%a0%c4%86A.pdf> [pristupljeno: 02.09.2020.]
16. Grad Beliše: „Ured gradonačelnika“, Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/i-ured-gradonacelnika/> [pristupljeno: 02.09.2020.]
17. Grad Beliše: „Tajništvo grada“, Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/ii-tajnistvo-grada/> [pristupljeno: 02.09.2020.]
18. Grad Beliše: „Upravni odjel za financije i proračun“, Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/iii-upravni-odjel-za-financije-i-proracun/> [pristupljeno: 02.09.2020.]
19. Grad Beliše: „Upravni odjel za komunalno stambene djelatnosti i uređenje naselja“, Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/iv-upravni-odjel-za-komunalno-stambene-djelatnosti-i-uredenje-naselja/> [pristupljeno: 02.09.2020.]
20. Grad Beliše: „Upravni odjel za društvene djelatnosti“, Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/v-upravni-odjel-za-drustvene-djelatnosti/> [pristupljeno: 02.09.2020.]
21. Grad Beliše: „Upravni odjel za prostorno planiranje i gospodarstvo“, Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/vi-upravni-odjel-za-prostorno-planiranje-i-gospodarstvo/> [pristupljeno: 02.09.2020.]

Popis slika:

Slika 1: Shema dijelova proračuna obrada autora	2
Slika 2: granica Belišće-Valpovo izvor: Google karte, obrada autora	18

Popis grafikona:

Grafikon 1: Struktura ukupnih prihoda i primitaka grada Belišća od 2014. do 2018. godine izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	11
Grafikon 2: Usporedba ukupnih prihoda i primitaka s prihodima poslovanja izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora.....	12
Grafikon 3: Struktura prihoda poslovanja grada Belišća od 2014. do 2018. godine izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	13
Grafikon 4: Struktura ukupnih rashoda i izdataka grada Belišća od 2014. do 2018. godine izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	14
Grafikon 5: Usporedba ukupnih rashoda i izdataka i rashoda poslovanja izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora.....	15
Grafikon 6: Struktura rashoda poslovanja izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	16
Grafikon 7: Usporedba ukupnih prihoda i primitaka te ukupnih rashoda i izdataka izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	17
Grafikon 8: Usporedba ukupnih prihoda i primitaka jedinstvenog i odvojenog proračuna izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	21
Grafikon 9: Usporedba ukupnih rashoda i izdataka jedinstvenog i odvojenog proračuna izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	22
Grafikon 10: Usporedba viška/manjka prihoda i primitaka jedinstvenog i odvojenog proračuna izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	23
Grafikon 11: Usporedba troškova naknade članova uprave jedinstvene uprave i odvojene uprave izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	25

Popis tablica:

Tablica 1: Usporedba proračuna Belišća i Valpova, izvor: Proračun Osječko-baranjske županije, obrada autora	19
---	----